

İSTANBUL TİCARET ODASI

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

TACİKİSTAN ÜLKE RAPORU

Güncelleme Tarihi: Kasım 2007

Ülke No: 82 Şaban Oruç / 108

I.GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	: Tacikistan
Yönetim Şekli	: Cumhuriyet
Coğrafi Konumu	: Kuzeyde Kırgızistan, Doğuda Çin, Güneyinde Afganistan ve Pakistan bulunan ülkenin Batısında Özbekistan bulunmaktadır.
Yüzölçümü	: 143.100 km ²
Nüfusu	: 6.9 milyon kişi (2006)
Nüfus Yoğunluğu	: 48,2 kişi/km ²
Başkent	: Duşanbe
Önemli Şehirleri	: Duşanbe, Murgob, Khorugh, Tursunzade, Khojand
Zaman Ayarı	: GMT'den 5 saat ileridir.
İklimi	: Tacikistan'da karasal iklim hakimdir. Ülkeye düşen yağış miktarı oldukça azdır. Yaz ile kış, gece ile gündüz arasındaki ısı farkları yüksektir.
Dil	: Tacikçe
Din	: Halkın büyük çoğunluğu Müslüman olup, Hristiyan Ortodoks ve diğer dinlere mensup azınlıklar vardır.

II.EKONOMİK GÖSTERGELER

<i>YILLAR</i>	2002	2003	2004	2005	2006
GSYİH (Milyar \$) (Gayri Safi Yurt İçi Hasıla)	1.2	1.6	2.1	2.3	2.5
Kişi Başı GSYİH (\$)	184	242	313	338	362
Reel GSYİH Büyüme Hızı(%)	9.1	10.2	10.6	6.7	7.0
Enflasyon (Tüketici fiyatlarıyla, ort. %)	12.2	16.3	7.1	8.0	8.5
Nüfus (milyon kişi)	6.5	6.6	6.7	6.8	6.9
Para Birimi : Somoni	1\$ = 3,27 Somoni				
Kaynak: The Economist Intelligence Unit /Country by Country 2007					

III- GENEL OLARAK DIŞ TİCARETİ

TACİKİSTAN'IN DIŞ TİCARETİ (Milyon ABD Doları)				
Yıllar	İhracatı	İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
2001	652	773	1.425	-121
2002	699	823	1.522	-124
2003	906	1.026	1.932	-120
2004	1.097	1.232	2.329	-135
2005	1.108	1.431	2.539	-323
2006	1.249	1.580	2.829	-331
Kaynak: The Economist Intelligence Unit /Country by Country 2007				

IV.TÜRKİYE İLE TİCARİ İLİŞKİLERİ :

TÜRKİYE – TACİKİSTAN TİCARİ İLİŞKİLERİ (Milyon ABD Doları)				
Yıllar	Türkiye'nin İhracatı	Türkiye'nin İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
2000	4.4	16.5	20.9	-12.1
2001	15.5	13.6	29.1	1.9
2002	10.8	40.8	51.6	-39
2003	28.6	56.9	85.5	-28.3
2004	41.6	62.8	104.4	-21.2
2005	46.6	47.3	93.9	-7.0
2006	41.7	118.3	190.0	-46.6
2007(9 ay)	76.6	130.0	206.6	-53.4

Ticaret dengesi Türkiye açısından değerlendirilmektedir.
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

TÜRKİYE'NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

TACİKİSTAN'A İHRACATI (ABD DOLARI)		
Fasıl No	Açıklaması	2005
57	HALILAR VE DİĞER DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDEDEN YER KAPLAMALARI	12.935.765
34	SABUNLAR, YÜZEY AKTİF ORGANİK MADDELER	4.243.631
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	3.699.972
85	ELEKTRİKLİ MAKİNE VE CİHAZLAR, AKSAM VE PARÇALARI	3.219.381
17	ŞEKER VE ŞEKER MAMULLERİ	2.280.876
18	KAKAO VE KAKAO MÜSTAHZARLARI	2.213.457
62	ÖRÜLMEMİŞ GİYİM EŞYASI VE AKSESUARLARI	2.105.345
73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	1.874.856
84	KAZAN, MAKİNE VE CİHAZLAR	1.645.624
33	UÇUCU YAĞLAR, REZİNOİTLER, PARFÜMERİ, KOZMETİKLER	1.503.266

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

TÜRKİYE'NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA TACİKİSTAN'DAN İTHALATI (ABD DOLARI)		
Fasıl No	Açıklaması	2005
76	ALUMİNYUM VE ALUMİNYUM EŞYA	42.081.812
52	PAMUK	4.227.790
41	HAM POSTLAR, DERİLER (KÜRKLER HARİÇ) VE KÖSELELER	494.052
51	YÜN,KIL,AT KILI; BUNLARIN İPLİK VE DOKUMALARI	297.950
74	BAKIR VE BAKIRDAN EŞYA	61.509
08	YENİLEN MEYVALAR, KABUKLU YEMİŞLER, TURUNÇGİL VE KAVUN KABUĞU	53.303
73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	47.485
32	DEGABAT VE BOYACILIKTA KULLANILAN HÜLASA,BOYA,MACUN SAKIZLARI	15.978
84	KAZAN, MAKİNE VE CİHAZLAR	15.407
50	İPEK	12.220

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

TÜRKİYE’NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA TACİKİSTAN’A İHRACATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2005
HALI, YER KAPLAMASI (POLİPROPİLENDEN, TUFTELİ)	11.410.293
SIVANMIŞ/KAPLANMIŞ KAĞIT VATKA, KEÇE, DOKUNMAMIŞ MENSUCAT	3.878.252
DİĞER ELEKTRİKLİ OCAK, FIRIN IZGARA VB. CİHAZLAR	1.535.319
CİKLET; DİĞER, SAKKARUZ ORANI =>% 60, ŞEKER KAPLANMIŞ/KAPLANMAMIŞ	1.404.449
DOKUMAYA ELVERİŞLİ DİĞER LİFLERDEN PASPASLAR	1.399.766
ALTINDAN MÜCEVHERCİ EŞYASI, AKSAMI	915.404
CİKLET; DİĞER, SAKKARUZ ORANI <% 60, ŞEKER KAPLANMIŞ/KAPLANMAMIŞ	798.415
BEBEK BEZLERİ VB. HİZJYENİK EŞYA; DİĞERLERİ	784.276
PLASTİKTEN KAPILAR, PENCERELER VB.	777.418
MARGARİN (SIVI MARGARİN HARİÇ)	716.996

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

TÜRKİYE’NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA TACİKİSTAN’DAN İTHALATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2005
İŞLENMEMİŞ ALAŞIMSIZ ALİMUNYUM	42.081.812
PAMUK MENSUCAT (DİĞ. DOKUM, FASONESİZ EN>165)	1.875.390
PAMUK MENSUCAT(DİĞER DOKUMA, FASONELİ, ¾ DİMİ AĞARMAMIŞ)	1.555.055
DİĞER YÜNLER; DİĞER ŞEKİLDE TARANMIŞ	297.950
KOYUNLARIN YÜNLÜ KURU DERİLERİ; HAM	241.266
PAMUK MENSUCAT (DİĞ. DOKUM, FASONESİZ, DİĞER AĞARMAMIŞ)	217.161
PAMUK MENSUCAT (DİĞER, FASONESİZ, DİĞER KARIŞIK)	170.161
PAMUK DİĞERLERİ (KARDESİZ, PENYESİZ)	150.612
PAMUK MENSUCAT (DİĞER, FASONESİZ, BEZ YAĞI AĞARMAMIŞ)	136.644
ÖKÜZ VE İNEK DERİSİ	129.877

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

TÜRKİYE İLE TACİKİSTAN ARASINDAKİ BAŞLICA EKONOMİK VE TİCARİ ANLAŞMALAR

- 1) “Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Antlaşması”, 8 Nisan 1993 tarihinde Ankara’da imzalanmış ve 3 Temmuz 1994 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 2) “Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Antlaşması” 6 Mayıs 1996 tarihinde Ankara’da imzalanmış ve 24 Temmuz 1998 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 3) “Çifte Vergilendirmeyi Önleme Antlaşması” 6 Mayıs 1996 tarihinde Ankara’da imzalanmış ve 26 Aralık 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 4) “Ticaret,Ekonomi ve Sanayi Alanlarında Uzun Vadeli İşbirliği Antlaşması”, 4 Mart 2002 tarihinde yürürlüğe girmiştir.